

We deden als Stichting in het najaar een belofte aan het Rode Kruis om voor 450 gezinnen en ouderen een pakket samen te stellen met groentezaden en pootaardappelen. Door vrijwilligers van het Rode Kruis worden deze pakketten in de laatste week van maart uitgedeeld, in de kleine dorpjes rondom Doboï en wij zijn gewoon dan mee te gaan, de bergen in, over ongebaande wegen naar de armste mensen in dat gebied om wat hoop en een sprankje geluk te brengen. De pakketten kopen wij ter plaatse. Ze kosten in totaal zo'n zeventuizend Euro en zonder sponsors zou dat niet lukken. Een viertal sponsors wilden ons wel eens vergezellen, omdat het eigenlijk onvoorstelbaar lijkt dat er zo'n grote nood heerst een kleine 1600 km hier vandaan.

Maandag 25 februari stapten wij met elkaar op vliegveld Eindhoven in het vliegtuig en twee uur later sta je dan in Tuzla, 80 km van Doboï. Deze sponsors schreven in hun verslag:

"Het was al donker zodat we weinig van de omgeving konden zien, ruiken konden we het wel. De met hout en kolengestookte kachels prikkelden direct onze longen en kelen. In Doboï aangekomen bezochten we eerst het kinderkuis "Prijeteljska Kuca" (huis van vriendelijkheid) alwaar we hartelijk begroet werden door Marlies en de kinderen. In het centrum van Doboï hebben we vervolgens gegeten met een Bosnisch echtpaar, die Engels en Duits spraken. Gelukkig hadden we hier Wifi zodat we contact konden leggen met het thuisfront.

Dinsdagochtend rond 08.45 uur zijn we naar het Rode Kruis gereden om 15 zaaigoedpakketten van 12 kg op te halen. Tijdens het uitdelen werden we dagelijks, behalve door Karel en Dickie, ook begeleid door Marlies en een contactpersoon van het Rode Kruis, die het gebied en de mensen zeer goed kent en weet waar we de zaaigoedpakketten moeten afleveren; wie het echt nodig heeft.

De eerste dag maakte de meeste indruk. We werden geconfronteerd met schrijnende armoede. Mensen, die leven in (bijna) krotten van woningen.

Zij wonen, koken en slapen in één woonkamer. Ze zijn vaak op hoge leeftijd en wonen zeer afgelegen in de bergen. Je ziet mensen die eigenlijk geen hoop meer hebben op een betere toekomst.

Sommigen moeten werken voor een dagloon van 10 Bosnische marken (ongeveer € 5,00). Als je dat hoort, gaat er van alles door je heen. Hoe kan dit en zo dichtbij? En wat hebben wij het dan in Nederland onvoorstelbaar goed. Wat ons bijzonder raakte, was de gelatenheid van de meeste mensen. Ze hebben het blijkbaar opgegeven er zelf nog iets aan te doen om uit deze armoede te komen.

Gelukkig waren er ook Bosniërs die heel enthousiast op onze komst reageerden en dolblij waren met het zaaigoedpakket.

Terug bij het Rode Kruis gebouw in Doboï hebben we nog 150 zaaigoedpakketten uit de bus van de leverancier geladen en in de kelder opgeslagen.

Aansluitend zijn we naar Dragic gegaan, die een restaurantje runt in een garagebox in het centrum van Doboï.

Deze man moest vluchten voor de oorlog en is na de oorlog weer teruggekomen om een klein eigen restaurantje te beginnen. Het eten en het onvermijdelijke glaasje Rakija was prima. Dragic vertelde iets over zijn persoonlijke levensverhaal, en dat maakte op ons veel indruk.

's Avonds zouden we 'Peka' eten en hiervoor zijn we eerst naar de lokale slager, de markt en de supermarkt gegaan om de benodigde ingrediënten te kopen. Peka is een typisch Bosnisch gerecht met vlees, wortel, tomaat, aardappelen, ui, prei dat je door elkaar mengt en op een open vuur met hout en houtskool, in een speciaal gesloten ijzeren pan laat garen. Een heerlijk gerecht waar je je vingers bij aflikt!

Rond 21.00 uur waren we in het kinderkuis "Prijateljska kuca" om het aangrijpende levensverhaal van Lubjinko te horen. Lubjinko is een jongen van 17 jaar, die vanaf 2013 in het kinderkuis woont en in het Engels zijn levensverhaal aan ons vertelde. Hij vond het heel spannend, maar deed het prima en we vonden het dapper dat hij het met ons wilde delen.

We hebben samen de dag afgesloten door met elkaar de ervaringen en de indrukken van de dag te delen.

Woensdag zijn we gestart met een ontbijt, waarbij we de dag in de handen van God legden zoals we dat elke dag deden. Hierna opnieuw naar het Rode Kruis waar we nu met 20 zaaigoedpakketten op pad zouden gaan in het gebied rond Doboj genaamd Zelinja met een bekend klooster "Manastir Doganijva". Na ruim anderhalf uur rijden hadden we nog geen pakket afgeleverd omdat we deze keer een zeer bergachtig moeilijk begaanbaar gebied ingingen.

Ook nu weer veel verschillende ontmoetingen met Bosniërs, die een diepe indruk op ons achterlieten. Wat ons het meest bij blijft is de eenzaamheid, geen uitzicht op een beter perspectief. De geur van armoede alom.

Ook nu weer veel verschillende ontmoetingen met Bosniërs, die een diepe indruk op ons achterlieten. Wat ons het meeste bijblijft is de eenzaamheid, geen uitzicht op een beter perspectief. De geur van armoede alom.

Onze contactpersoon van het Rode Kruis nodigde ons bij hem thuis uit om koffie te drinken en iets te eten. Het eten bestaat veelal uit reepjes gedroogd spek en stukjes worst. Dit maken/roken ze zelf. Het is moeilijk het eten in dankbaarheid aan te nemen, omdat je weet dat zij niet veel hebben, maar gastvrijheid zit diep in de volksaard.

Aan het eind van de middag hebben we een bezoek gebracht aan een Jagershut in het bos, waar we heerlijke goulashsoep en gegrild vlees aangeboden kregen. We brachten een bezoek aan Sladjan Petrovic en zijn gezin om het huis te bewonderen dat enkele jaren geleden met hulp van Stichting Doboj in samenwerking met Make Sense is gebouwd.

Opnieuw wat inkopen gedaan in de supermarkt voor het ontbijt en nagepraat met Karel en Dickie.

Op donderdag, onze laatste dag, hebben we 20 pakketten uitgedeeld in het gebied waar het in december j.l. door de sneeuw bijna onmogelijk was om voedselpakketten uit te delen.

We ontmoeten een man aan wie we een pakket mochten geven en die er zeer dankbaar voor was. We wensen hem succes, toen zei hij: "Ik doe mijn best om het te zaaien, maar God moet de rest doen". En zo is het! Aan ons om te bidden of God voldoende regen en zon op tijd in dat gebied wil geven om de gewassen te laten groeien.

's Middags hebben we een bezoek gebracht aan de gaarkeuken in Doboj. Eén vrouw kookt hier om 600 mensen (6 dagen per week) van eten te voorzien. Niet voor te stellen.

In mei 2014 is Doboj getroffen door een watersnoodramp omdat de rivier in zeer korte tijd buiten zijn oevers trad en de stad tot twee meter (op sommige plekken tot 6 meter) hoog overspoelde. Een ramp waarbij honderden mensen het leven lieten. Marlies nam ons mee naar een brug om de gevolgen van die overstroming te laten zien en er iets over te vertellen (afval van de rivier die nog aan de takken langs de rivier hangen). Je merkt dan dat de emoties over de overstroming nog diep zitten. Nog steeds heeft de "Poplava", en een mogelijke kans op herhaling, een grote invloed op het moreel en de angst bij de inwoners.

Donderdag was Zorislav jarig. Hij werd 18. Vanaf zijn 1^e jaar is hij in het kinderkuis. Hij volgt de opleiding tot lasser. Wij hebben zijn verjaardag gevierd en hem een slijpmachine met toebehoren als cadeau gegeven. Dusan en Stevan, twee broers van 11 en 12 jaar oud, wonen nu ongeveer een maand in Prijateljska Kuca. Zij hadden nog geen sponsor. Daarom hebben we met z'n vieren toegezegd dat wij hen beiden gaan sponsoren. Kortom het was een groot feest vandaag.

Vrijdag de dag van ons vertrek. Koffers ingepakt en hierna koffie gedronken bij en afscheid genomen van Karel en Dickie. We moesten om 11.00 uur in Tuzla zijn en na een goede vlucht landen we rond 14.30 uur in Eindhoven. Aan het eind van de middag werden we thuis afgeleverd met een hoofd vol tegenstellingen en nieuwe ervaringen. Een reis die we niet hadden willen missen.

Gedachten die heen en weer schieten omdat je het leed en de pijn van de mensen en het systeem dat het in stand houdt niet kunt begrijpen. Maar dan juist op God blijven vertrouwen.

Dankbaar dat we een steentje mochten bijdragen in de noodhulp.
Aldus onze metgezellen:

Kees, Jos, Harm en Peter.

Voor ons is het belangrijk om met de ogen van anderen eens naar het werk in Bosnie te kijken. De vragen die gesteld worden zetten aan het denken. De manier waarop anderen naar de wanhoop, de armoede en de onvoorstelbare manier van leven kijken geeft ons een stimulans om door te gaan met dit werk. Vooral past opnieuw dank aan u als sponsor namens die paar duizend mensen die vol verwachting zaaien en poten in de verwachting dat God de rest gaat doen.

Dickie de Rijk.

Stichting Hulpactie Doboj

